

महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा

कृषी हवामानशास्त्र विभाग

कृषी महाविद्यालय, पुणे ४११ ००५

पुणे

विभाग प्रमुख : डॉ. ज. दा. जाधव

फोन : ०२०-२५५३८००९

दिनांक : १८.१२.२०१८

मागील आठवड्याचे हवामान :

Pune	Tmax	Tmin	RHI	RHII	WS	Rain	Evp	BSS
13.12.2018	29.4	11.6	95	33	1.7	0.0	3.8	9.4
14.12.2018	29.4	12.3	81	46	1.5	0.0	3.4	8.6
15.12.2018	26.3	14.9	76	41	3.6	0.0	3.2	5.6
16.12.2018	27.5	15.6	89	39	4.1	0.0	3.5	5.3
17.12.2018	26.8	8.4	92	30	3.2	0.0	3.3	7.8
18.12.2018	26.1	11.2	91		1.5	0.0	3.0	7.7

हवामान अंदाज :

पुणे	पाऊस (मिमी)	कमाल तापमान (अं.से.)	किमान तापमान (अं.से.)	ढग स्थिती (आकाश)	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	वा-याचा वेग (किमी/तास)	वा-याची दिशा
१९.१२.२०१८	०	२९	१२	३	७८	३५	९	८१
२०.१२.२०१८	०	२९	१३	०	७८	३४	९	९१
२१.१२.२०१८	०	२९	१३	१	७८	३४	८	८२
२२.१२.२०१८	०	२९	१४	२	७८	३३	६	९३
२३.१२.२०१८	०	२९	१४	३	७८	३३	८	९१

हवामान अंदाजावर आधारीत कृषी सल्ला

भारतीय हवामान खात्याच्या अंदाजानुसार जिल्ह्यात पुढील ५ दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. काढणी झालेल्या खरीप पिकांची उन्हात चांगले वळवून सुरक्षित ठिकाणी साठवणुक करावी. हरभरा व गहू पिकाला उपलब्धतेनुसार व अवशक्तेनुसार पाणी द्यावे.

पिक	पिक अवस्था	कृषी सल्ला
हरभरा	पिक वाढीची अवस्था	हरभरा पिकाला प्रमाणशीर पाणी देणे आवश्यक आहे, जास्त पाणी दिले तर पिक उभळण्याचा धोका असतो. स्थानिक परिस्थिती व जमिनीच्या खोलीनुसार पाण्याच्या दोन पाळ्यांमध्ये अंतर ठेवावे. शेतात पाणी साठून राहणार नाही याची काळजी घ्यावी. हरभरा पिकास तुषार सिंचन पद्धतीने पाणी दिल्यास आणि सुधारीत वाणांची लागवड केल्यास उत्पादनात वाढ होते.
गहू	पिक वाढीची अवस्था	तणनियंत्रण व जमिनीत ओलावा टिकून राहण्यासाठी गहू पिकात आंतरमशागत करावी. गहू पिकाच्या ज्या महत्वाच्या अवस्था आहेत, त्या वेळी पिकास पाणी देणे फायद्याचे आहे. पाण्याचा साठा एकच पाणी देण्याइतका उपलब्ध असेल, तर पेरणीनंतर ४० ते ४२ दिवसांनी (कांडी

		धरण्याची वेळ) पाणी द्यावे. पाण्याचा साठा दोन पाणी देण्याइतका उपलब्ध असेल , तर पहिले पाणी पेरणीनंतर २० ते २२ (मुकुटमुळे फुटण्याची वेळ) दिवसांनी आणि दुसरे पाणी ६० ते ६५ दिवसांनी (पीक ऑबीवर येण्याची वेळ) द्यावे. पाण्याचा साठा तीन पाणी देण्याइतका उपलब्ध असेल, तर पहिले पाणी पेरणीनंतर २० ते २२ दिवसांनी, दुसरे पाणी ४२ ते ४५ दिवसांनी आणि तिसरे पाणी ६० ते ६५ दिवसांनी द्यावे.
ऊस		ऊस काढल्यानंतर हुमणीच्या नियंत्रणासाठी खोल नांगरट करावी.
भाजीपाला	पिक वाढीची अवस्था	भाजीपाला पिकावरील रस शोषक किडींच्या नियंत्रणासाठी ५ % निंबोळी अर्काची किंवा इमिडाकलोप्रीड १७.८ एस एल २ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. भाजीपाला पिकावरील रोग नियंत्रणासाठी कार्बांडीझिन १० ग्रॅम किंवा कॉपर ऑक्झीक्लोराईड ३० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
तूर	शेंगा भरण्याची अवस्था	तूर पिकावरील शेंगा अळीच्या नियंत्रणासाठी ५ कामगंध सापळे प्रति हेक्टर लावावेत तसेच ५ % निंबोळी अर्काची फवारणी करावी. तुरीमधील फुलोरा व शेंगा भरण्याच्या अवस्थेमध्ये घाटे अळी / पिसारी पतंग व शेंगा माशी यासाठी एकात्मिक किड व्यवस्थापन पध्दतीने नियंत्रण करावे यामध्ये तृण धान्याचे आंतरपिक असल्यास किडीचे प्रमाण कमी राहण्यास मदत होते, एच.एन.पी.व्ही (HNPV) या जैविक किडनियंत्रणाचा वापर करावा .फुलकळी लागताना पहिली फवारणी निंबोळी अर्क ५ % दुसरी फवारणी पहिल्या फवारणीनंतर १२ ते १५ दिवसांनी हेलीओकील (HNPV) ५०० मिली ५०० लिटर पाण्यात मिसळून प्रति हेक्टर व गरजेनुसार तिसरी फवारणी १८.५ % प्रवाही क्लोरॉट्रीनिलीप्रोल (कोरॅझोन) १५० मिली अथवा इमामेक्टीन बेझोएट २०० ग्रॅम ५०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
कापूस		गुलाबी बोंड अळीच्या नियंत्रणासाठी कापसाची वेचणी झालेल्या क्षेत्रामध्ये खोडासह समुळ झाडांची काढणी करून खोल नांगरट करावी व काढलेल्या प-हाट्या जाळून नष्ट करावे.
जनावरांचे व्यवस्थापन		जनावरांच्या गोठ्यामध्ये व कुकुटपालनात (मोठे बल्प लावावेत) उबदार वातावरण राहिल अशी काळजी घ्यावी. मेंढ्यांना आंत्रविषार व घटसर्प रोगांवर प्रतिबंध उपाय म्हणून लसीकरण करून घ्यावे.

*टिप : शेतकरीबंधूनी पिकावर किटकनाशकाची, बुरशीनाशकाची फवारणी करताना स्वतःची योग्यती खबरदारी/ काळजी घ्यावी.